

A memoria e as cicatrices

Agustín Fernández Paz percorre en *Noite de voraces sombras* un universo inzado polo amor e a recuperación da memoria.

RAMÓN NICOLÁS | As inequívocas referencias de José Ángel Valente presentes no título deste novo volume do escritor chairego Agustín Fernández Paz, en concreto un verso do póstumo *Fragments de un libro futuro* do escritor ourensán, sitúanos con acerto e alto poder evocador diante dun dos exercicios narrativos de maior ambición e lograda factura entre a xa abondosa nómina de achegas dun dos nosos escritores de maior éxito, cómpre recoñecelo, entre os lectores máis novos.

«NOITE DE VORACES SOMBRAS» | Agustín Fernández Paz / Edicións Xerais / 174 páxinas | ***

Este libro ha marcar, a meu parecer, un punto de inflexión na obra de Fernández Paz, nalgũa medida preanunciado nas súas últimas novelas, se se quer dominadas por unha vontade maior de trascendencia, como son *Aire negro* ou *O centro do labirinto*, posuidoras dun semellante alento creativo.

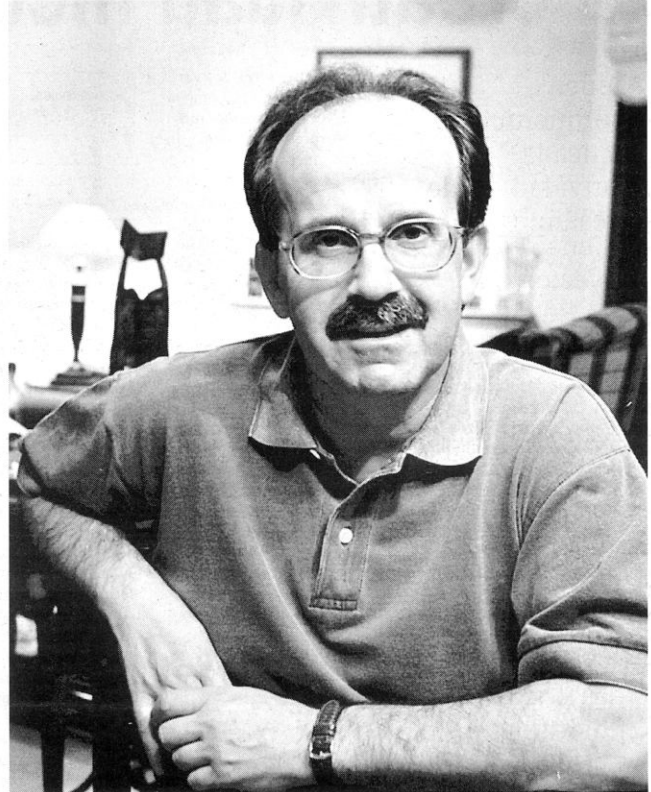
Noite de voraces sombras, sen esquecer a axilidade e claridade expositivas, nin outros valores característicos como a acaída dosificación da intriga que sempre exhibe, intéranse, moi conscientemente, polos vieiros dunha temática pouco común entre a produción literaria do autor: a evocación da Guerra Civil e as súas funestas consecuencias, isto é, unha auténtica recreación na dor que as fendas do conflito produciu en tantos e tantos, un desvelamento deses soños rotos que se intentan, senón reconstruír, si situar

no seu punto xusto e outorgarles a dimensión e relevancia xusta para que, alén do gozo estritamente lector –que sen dúbida agromaforme homes e mulleres con memoria, algo cada día máis e máis imprescindible.

A novela, destinada nunha colección en principio orientada a lectores xuvenís, non debera desnortar ao lector adulto, pois teño para min que encerra valores cun atractivo semellante para uns e outros. O autor, a partir do retallo dunha noticia de xornal na que

desvelaba que, tras un tabique, apareceran libros e papeis agachados dun mestre republicano, articula un relato que se insire con forza propia no ronsel doutras achegas contemporáneas a este tema. Deste xeito, váisenos conducindo pola vagarosa descuberta, desde os ollos dunha adolescente, do que significou a Guerra Civil a través da reconstrución do periplo biográfico e sentimental dun tío carnal a quen non chegara nin sequera a coñecer.

Xa que logo, será Sara, esa protagonista adolescente, quen vaia varrendo a densa capa de po que cobre a historia e, desde a proximidade dos acontecementos ocorridos que contribuirán á súa madurez como persoa, estando por veces sometida a un milimetrado proceso de autosuxestión e desacougo, vaia decatándose de que existe un mundo oculto desde o ano 1936 no seo da

Fernández Paz analiza as consecuencias da Guerra Civil en «Noite de voraces sombras»

súa propia familia.

Combíñase, así pois, este relato coa presenza doutras voces narrativas como son o rexistro, pulcro e emocionante, que conteñen tanto un diario de prisión como un corpus epistolar no que salientan as cartas desoutra Sara, compañeira sentimental e de esperanzas do seu tío Moncho, ambos e dous mestres que acreditaban cegamente nos ideais republicanos e galeguistas. Por fin, un anel descuberto na illa de San Simón,

lugar onde estivera preso o familiar de Sara, simboliza, na súa circularidade e perdurabilidade, que hai lugar para a esperanza e o reencontro alén das fronteiras cronolóxicas, que aínda se pode actuar contra o esquezo evitando a desmemorización a través desa estremeceadora reconstrución dunha historia familiar de amor, trunca pola distancia, as condenas e o exilio, pero que desprende un pouso esperanzado depositado nas novas xeracións.